Âşık Veli

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Âşık Veli, (d. 1793 - ö. 1853, Şarkışla, Sivas, İğdecik), halk ozanı.

Ustası Kemter tarafından yetiştirilmiştir. Eserlerinde Hacı Bektaş-i Veli'nin de etkisi bulunmakla beraber daha çok dünyevi aşka ilişkin temalar işlenmiştir.[1] Kul Veli, Veli abdal, Veli dede mahlaslarıyla da eserler vermiştir.[2]

İçindekiler

Hayatı

Sivas ilinin Şarkışla ilçesine bağlı İğdecik köyünde doğmuştur. Babasının adı Hüseyin, annesinin adı Kamer'dir. 1790'lı yıllarda doğduğu tahmin edilen Aşık Veli'nin ölüm tarihinin 1853 olduğu bilinmektedir.[3] Soyundan gelen akrabalarından edinilen bilgiye göre 60 yaşında öldüğü söylenmektedir. On yaşında iken annesini, kısa bir süre sonra da babasını kaybetmiş ve başkalarının yanında çobanlık yapmıştır. 16 - 17 yaşlarında Emlek Kale köyünde yaşayan Kemter Baba ile tanışarak onun çırağı olmuştur. Şiirlerinde sıklıkla ustası Kemter'den bahsetmiştir.[4] 1853 yılında altmışlı yaşlarında bir Yıldızeli'nin Davlıalağan (şimdiki Davulalan olmalı) köyü yakınlarında atı ile giderken eğer ile bir ağaç dalı arasına sıkışarak öldüğü rivayet edilmektedir.[5]

Bazı şiirleri

> *Mecnunum Leyla'mı Gördüm*
> *Bir Kerece Bakdı Geçti*
> *Ne Sordu Ne De Söyledi*
> *Kaşlarını Yıktı Geçti*
>
> *Soramadım Bir Çift Sözü*
> *Ay Mıydı Gün Müydü Yüzü*
> *Sandım Ki Zühre Yıldızı*
> *Şavkı Beni Yaktı Geçti*

Kaynakça

1. ^ Türkü Sitesi - Ozanlarımız: Aşık Veli (http://www.turkuler.com/ozan/asikveli.asp)
2. ^ "Ozanlar - Aşık Veli" (https://web.archive.org/web/20110601211509/http://www.ozanlar.biz/veli.html). 1 Haziran 2011 tarihinde kaynağından (http://ozanlar.biz/veli.html) arşivlendi. Erişim tarihi: 17 Aralık 2009.
3. ^ Kutlu Özen, Emlek Yöresinde Tutulmuş Bir Cönkte Geçen Halk Şairleri (http://www.kutluozen.com/default.asp?part=yazilar&islem=oku&id=10) ("14. -madde-: Veli/Kul Veli/Veli Dede")
4. ^ Âşık Kemter Baba Ve Bazı Düzeltmeler, Hayrettin İvgin, Milli Folklor Dergisi, Sayı: 43, Yıl: 11, Sayfa: 67 (https://docplayer.biz.tr/30256903-Asik-kemter-baba-ve-bazi-duzeltmeler.html) (Aşık Veli'nin ustasından bahsettiği şiir örnekleri ile birlikte)
5. ^ İbrahim Aslanoğlu, Aşık Veli: Hayatı, kişiliği, deyişleri, Kültür Bakanlığı M.F.D. Yayınları, Ankara, 1984

Dış bağlantılar

- Şarkışlalı Aşık Veli Hayatı ve Ozanlığı, Şahamettin Kuzucular, 2012, Edebiyat ve Sanat Akademisi (https://edebiyatvesanatakademisi.com/asik-edebiyati-asiklar/sarkislali-asik-veli-hayati-ve-ozanligi/679)
- Aşık Veli, Alevitischen Kulturzentrums Regio Basel (Türkçe Sürüm) (http://www.akmb.ch/alewi/index.php/tr/ozanlar/as-k-veli)
- Şarkışla'lı Âşık Veli, Ahmet Özdemir, Bizim Sivas Gazetesi, 2020 (http://www.bizimsivas.com.tr/kose-yazilari/sarkislali_asik_veli-4666.html)

G · T · D (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C5%9Eablon:%C3%82%C5%9F%C4%B1k_edebiyat%C4%B1&action=edit)
Âşık edebiyatı

16. Yüzyıl	Bahşi · Çırpanlı · Geda Musli · Hayali · Köroğlu · Kul Mehmed · Öksüz Dede
17. Yüzyıl	Âşık Ömer · Ercişli Emrah · Gevherî · Karacaoğlan · Kayıkçı Kul Mustafa · Kuloğlu · Öksüz Dede
18. Yüzyıl	Levni · Aşık Abdi · Aşık Halil · Aşık Bağdadi · Agahi
19. Yüzyıl	Âşık Şenlik · Âşık Veli · Bayburtlu Zihni · Dadaloğlu · Dertli · Erzurumlu Emrah · Âşık Seyrani · Sümmânî
20. Yüzyıl	Murat Çobanoğlu · Âşık Alesker · Âşık Feymani · Âşık Veysel · Neşet Ertaş · Mahzuni Şerif · Şeref Taşlıova · Aşık Reyhani · Dertli Divani
Önemli Kavramlar	Âşık · Bağlama · Doğaçlama · Koşma · Destan · Mani · Cönk · Atışma · Ağırlama · Lebdeğmez · Bade · Türk halk edebiyatı

 Türk müzisyen ile ilgili bu madde taslak seviyesindedir. Madde içeriğini genişleterek (https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=%C3%82%C5%9F%C4%B1k_Veli&action=edit) Vikipedi'ye katkı sağlayabilirsiniz.

"https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Âşık_Veli&oldid=26495365" sayfasından alınmıştır